

Albrecht Joachim Krakevitz von

**Programma Qvo Civibus Academiae Rostochiensis Spiritum Gratiae Et Precum :
Ex Zach. XII. 10. Religiose Contemplandum Proponit Eodemque Suam
Aliorumque Devotionem In Praesenti Pentecostes Festo Excitare Cupit**

Rostochii: Typis Joh. Wepplingi[i], [1718?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1003987559>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1718. Pfingsten.

~~M-1256~~ 1758.

H. 1718

PROGRAMMA
CIVIBUS Academiae ROSTOCHIENSIS
SPIRITUM
GRATIÆ
ET
PRECUM

EX ZACH. XII. 10.
RELIGIOSE CONTEMPLANDUM
PROPONIT
EODEMQUE
SUAM ALIORUMQUE DEVOTIONEM
IN PPRÆSENTI
PENTECOSTES FESTO
EXCITARE CUPIT

ALBERT. JOACHIMUS
DE KRAKEVITZ,
S.S.Th. D. & Prof. Duc. Prim. Facult.
Th. Sen. hodieq; Decanus Consist.
Ducal. Confil. ac Distr. Meckl. Superint.
Univerfit. Rostoch.
h t. RECTOR.

Rostochii, Typis Joh. WEPPLINGI, SER. PR. & UNIV. Typogr.

~~155~~
M. 1256

N 74.

Elebramus hodie, Cives Optimi, gloriosum atque
magnificum Spiritus S. festum, in quo, ut vestram æ-
que ac meam excitem devotionem, officii, quo in
præsentiarum defungor, ratio à me exigit. Revoca-
mus itaque nobis in memoriam memorabile illud veteris Te-
stamenti effatum, quod Zacharias, divino agitated Spiritu va-
tes, nobis reliquit C. XII. 10. *At effundam super domum Davidis
& super habitatorem Hierosolyma Spiritum gratie & precum, ut
respiciant ad me, quem foderunt.* Translatio est Sebastiani Schmi-
dii, textum originalem admodum feliciter exprimens. Re-
spici his verbis ad tempora Novi Testamenti, inq; illis adum-
brari conditionem novæ Hierosolymæ novorumque judæo-
rum, post terrenæ & antiqvæ Hierosolymæ destructionem,
Cap. XI. prædictam, singula hujus Capitis XII. momenta nos
convincunt, & collatio cum Joh. C. XIX. v. 37. idem ad ocu-
lum ostendit. Is qui loquens introducitur, nemo alius est quam
Messias, dicitur enim: *Ut respiciant AD ME quem foderunt.* Ju-
dæorum perfidiam jam dudum indicavit & castigavit Ray-
mundus Martini in Pugione fidei. vid. edit. Lips. de anno 1687.
f. 411. Nota, inquit, quod aliqui judæi, hujusmodi tam evidens Sa-
era Scriptura testimonium sufferre non valentes, literam in h. l. falsificant; ubi
enim dictam est per Prophetam **וְהִבִּיטוּ אֵלַי** Et aspicient ad me, ipsi mu-
tant, & dicuntur **וְהִבִּיטוּ אֵלָיו** & aspicient ipsum, ut sic non de DEO, sed
de alio possit intelligi. Cum enim DEUM oporteat esse, qui dicit: *Effundam
super domum David & super habitatorem Jerusalem Spiritum gratia & devo-
tionum sive precationum;* hoc enim solius DEI est facere; & immediate sub-
jungitur: *Et respicient ad me, quem illi transfoderunt;* Et hoc intellexe-
runt Rabbini eorum de Messia filio Joseph fuisse dictum; apud omnes, qui re-
rum consequentiam non ignorant, consequens est procul dubio, Messiam filium
Joseph DEUM simul esse oportere & hominem, quatenus, in quantum DEUS, Spi-
ritum gratia & devotionis posset super in se credentes effundere, & clavis ad
lancea, in quantum homo, transfigi. Ob hanc igitur causam in multis jam
pibris istam corruperunt literam, sed per Targum, quod loco ejus quod dicitur
וְהִבִּיטוּ אֵלַי & respicient ad me, habet, **וְיִבְעוּ מִן קִרְמֵי** & potent de co-
ram me, & per Talmud, & per multos libros antiquos, in quibus nondum est
litera ista corrupta, & per expositionem R. Salomon Jarchi comprobantur fal-
sarii.

Jarii. Ipse quippe R. Sal. super Zach. verbum hoc exponendo ait: והביטו
 אלי תי ויבעון מן קרמי ודיל פירשוהו על משיח בן יוסק שנתרג
 במסכת סוכה *Et adspicient ad me &c. Jonathan transtulit, & orabunt ad*
me. Et magistri nostri exposuerunt hoc de Messia filio Joseph, qui occidetur
in tract. Succa. Ex istis sufficienter habetur, si quis diligenter advertat, quod
vera litera est: Et adspicient ad me, quem transfixerunt. Non equidem
 instituti mei est, operose ea omnia conquirere, quæ de sub-
 jecto loquente alias haud sine usu deducenda essent, hoc tamen
 non prætermittendum, quod ut summus verus DEus in hoc
 capite nobis delineatur. Confirmant id præter argumentum,
 à Raymundo Martini adductum, quod v. 1. & 4 nomen divinum
 essentialia ירוה sibi vindicat, & v. 1. opera vere divina soli Deo
 competentia sibi adscribit. Hoc itaq;, & quod verus sit homo,
 qui vulnerari possit, præsupponentes, observamus, Messiam
 Ecclesiam suam, nomine Hierosolymæ insignitam, tanquam
 perpetuam & immobilem prioribus hujus capituli versibus de-
 pinxisse, eidemq; largissimas omnis benedictionis & favoris
 promissiones dedisse. Interea tamen præviderat ac prædixe-
 rat, quod Ecclesia suos quoque habitura sit adversarios, qui ex
 omnibus terris contra illam insurrecturi essent, v. 3. adjecta
 tamen comminatione severissima, se illos deleturum esse v. 7.
 Ne autem paria pertimesceret deletionis fata Hierosolyma N.
 T., contestim v. 10. subjicit; *At effundam super domum Davidis*
& super habitatorem Hierosolymæ spiritum gratia & precum, ut re-
spiciant ad me, quem foderunt. Quemadmodum olim domus
 David & universa Hierosolyma, quamdiu manebant in fœde-
 re, omnem sibi gratiam ac favorem à Deo poterant promitte-
 re, sic iisdem nominibus insignitur Ecclesia N. T. ut pari-
 cum fiducia colligeret, se Deo gratam esse atq; acceptam. Di-
 citur vero יושב ירושלים על super habitatorem Hierosolyma, ut
 quodlibet individuum, quod actu per fidem Ecclesiæ mem-
 brum est, atq; sic habitat in Hierosolyma N. T., hanc promif-
 sionem ad se quoque pertinere, indubitato concludere possit.
 Id quod loquens Messias promittit, est ויהנוניו Spi-

ritus gratia & deprecationum. Vocatur hic Spiritus, Spiritus gratia, quatenus gratiam divinam nobis dispensat & communicat. Est alias gratia, tanquam attributum divinum essentialle, omnibus tribus Deitatis personis ex æquo communis, dispensantur quoque gratiosi ejusdem effectus ab omnibus, unde & Johannes Apoc. I. 4. 5. Septem ecclesiis, quæ in Asia, gratiam & pacem ab eo, qui est, & qui erat, & qui venturus, & à septem Spiritibus, qui sunt in conspectu throni ejus, & à Jesu Christo precatur. Verum quando hic & alibi, e. g. Hebr. X. 29. Spiritus S. vocatur Spiritus gratia, peculiaris est respectus ad ἀνομιαν ἡς χεῖρ dispensationem gratiæ illius, quæ nobis per Christum transmissum parta & acquisita, quam Spiritus S. tertia Divinitatis persona distribuendam in se suscepit. Eodem etenim modo, quo Spiritus vocatur מְיִחוּת deprecationum, etiam est Spiritus gratia. Nunc autem ita est Spiritus deprecationum, ut teste Apostolo Paulo Rom. VIII. v. 26. ipse sit ὑπερευχόμενος σιωπῆς ἀλαλῆος & συναλλαγμάτων ἰσὺς ἀδυναμίας ἡμῶν, interpellans pro nobis gemitibus inenarrabilibus, & recipiens vel coadjuvans infirmitates nostras Rom. VIII. 26. Sensū itaque satis egregie repræsentavit B. Lutherus in Comm. ad hunc Zachariæ locum vid. T. IV. Alt. f. 358. Den er will sie nicht mit Waffen rüsten/sondern den Geist der Gnaden auff sie gießen/d. i. den Heil. Geist/ welcher ihnen ein gut Gewissen macht/ und zeuget in ihren Herzen/ daß sie einen gnädigen Gott und Vergebung der Sünden haben im Friede des Glaubens. Über das/ wo ihnen etwas mangelt/ oder sie Übels leyden/ so haben sie den Geist des Gebeths/ der für sie ruft und bittet mit Seuffzen/die unaussprechlich sind. Rom. 8. Spiritum hunc effundendum promittit Messias, propterea dicit: Effundam. Ipse etenim sufficientissimo suo merito, non tantum pro hominibus peccatoribus satisfecerat justitiæ divinæ, sed iisdem promeruerat quoque Spiritum Sanctum, gratiæ divinæ œconomum ac intercessorem certissimum, unde apud Joh. C. XVI. 7.

fic

sic suos informat discipulos: *Ego veritatem dico vobis; expedit vobis ut ego vadam. Si enim ego non abiero, Paracletus non veniet ad vos; Si autem abiero mittam eum ad vos.* Promiserat hic ipse Messias v. 7. quod *Jehovah servaturus sit tentoria Jehuda, & v. 8. quod Jehovah protecturus sit habitatorem Hierosolyma, i. e. quemvis fidelem Ecclesie N. T. civem.* In quibus versiculis cum DEUS Messias loquatur de DEO Servatore & DEO Protectore, merito per hunc DEUM Servatorem & DEUM Protectorem, intelligimus DEUM Patrem. Servationem vero DEI Patris ejusdemque protectionem Ecclesie promittit Messias, quia & hanc ipsius debemus merito, passionibus nimirum & morti ipsius. Atque sic omnes tres Deitatis personae, juxta tres fidei articulos in Symbolo Apostolico expressos, in hoc capite nobis sistuntur, Pater nimirum ut Conservator & Protector, Filius ut Redemptor, Spiritus S. ut Sanctificator & Paracletus. Sed redeamus ad Spiritum gratiae & precum, quem Messias non in tenuiori sed largiori mensura promittit fidelibus N. T. hinc dicit *effundam*, quo verbo & alibi utitur sacra pagina. Sic Joel. III. 1. dicitur: *Effundam Spiritum super omnem carnem.* Haud contemnenda est glossa R. Salomonis, i. e. *super omnem illum, cujus cor fuerit tenerum ut caro, de quo dictum est Ezech. XXXVI. 26. Et dabo vobis cor carnis.* Certum quippe est, quod super Judaeos, qui cor suum lapideum retinuerunt, non venerit nec effusus fuerit Spiritus S. sed super Christi discipulos, qui cor carneum habuerunt, Et EI. XXXII. 15. legimus, quod *Spiritus effundendus sit ex alto, & quidem in tanta copia, ut desertum in arvum & arvum in sylvam reputandum sit.* It. EI. XLIV. 3. 4. *Effundam aquas super sitientem & rivulos super aridam, fundam Spiritum meum super semen tuum & benedictionem meam super natos tuos, ut germinent in medio graminis & sicut salices juxta rivos aquarum.* Opponitur itaque haec Spiritus gratiae & precum effusio temporibus V. T., quibus dona Spiritus S. tanta cum exundantia effusa non sunt. Quod si ipsum hujus vaticinii complementum indagare velimus, illudque referre ad miraculosam illam Spiritus S. effusionem,

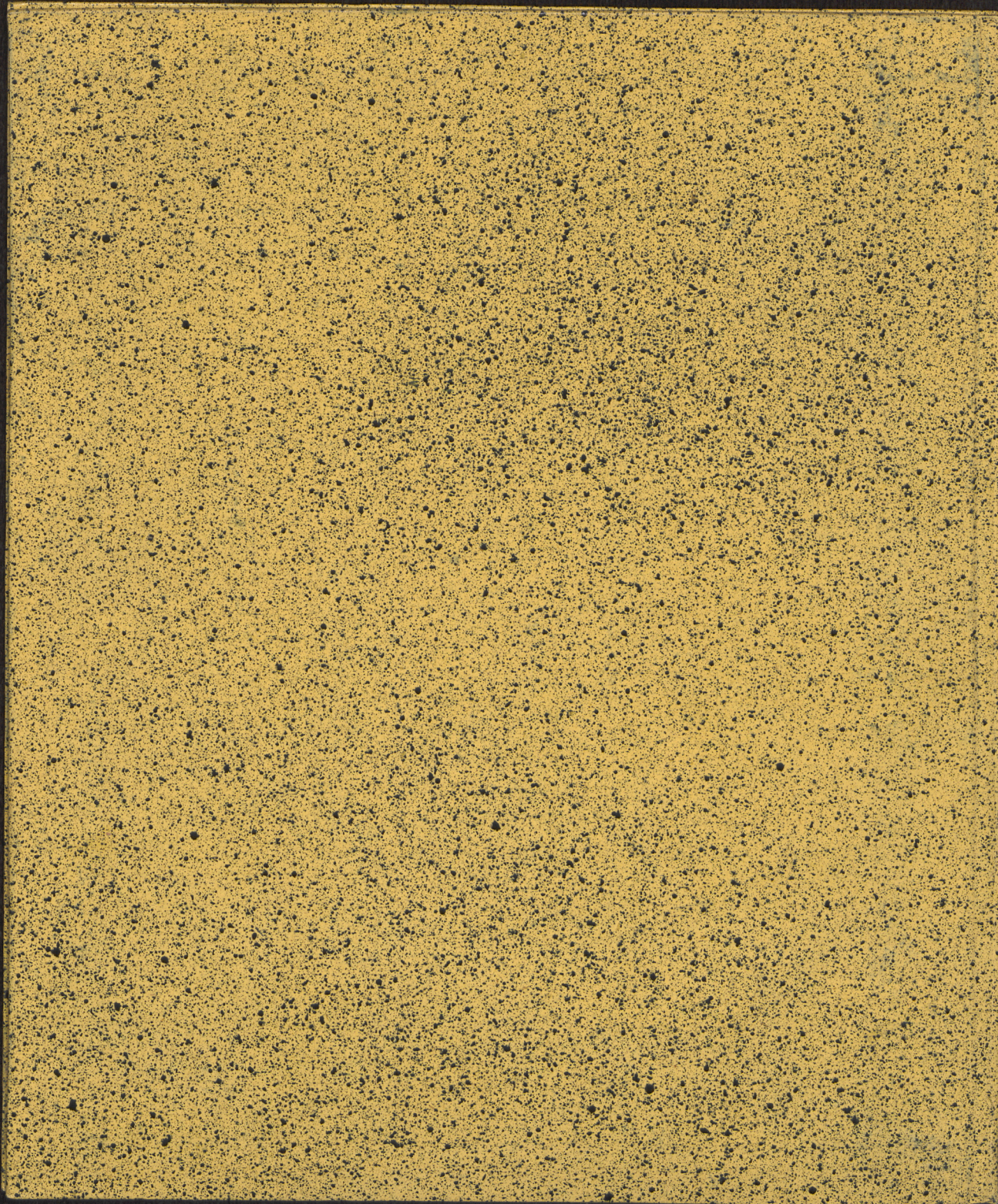
quæ contigit in primo post ascensionem Christi festo Pente-
 costali, nequaquam erraverimus, siquidem Apostolus Petrus
 Act. II. v. 16. clare satis pronunciat, impletam fuisse illo tem-
 pore prophetiam Joelis, ergo & simul reliqua vaticinia ean-
 dem effusionem prædicentia suum tunc viderunt complemen-
 tum. Interim haud restringendæ sunt illæ V. T. promissiones
 ad sola Apostolorum tempora, aut ad miraculosam illam, quæ
 tunc contigit, Spiritus S. effusionem, siquidem adeo gene-
 rales sunt, ut ad ordinariam quoque, quæ per omnem N. Ti;
 cursum fit, merito sint extendendæ. Quemadmodum itaq;
 S. Johannes in 1. Ep. c. I. 27. mentionem facit unctiois, omnia
 Christianos docentis, & quidem per verbum prædicationis col-
 latæ, conf. v. 14. & 24. & Ap. Paulus Spiritus Sancti largiter per
 lavacrum regenerationis & renovationis super nos effusi me-
 minit Tit. III. 5. 6. Ita & hunc usq; in diem, vi generalitatis, quæ
 ubiq; premenda est, ubi id fieri potest, Spiritus gratiæ & pre-
 cum super Christianos effunditur. Finis hujus effusionis est,
 ut intueamur salutariter Christum pro nobis transfossum; hinc
 additur; *ut respiciant in me, quem foderunt.* Probe hoc attendit
 B. Varenus noster, in Collegio Canonico quatuor novissimo-
 rum V. T. Prophetarum, dum ad h. l. sic commentatur, *Ora-
 tor Jehovah promittit, effusurum se super domum David & incolas
 Hierosolymitanos Spiritum gratiæ & precum, unde futurum, ut prout
 olim Israelitæ intuitu fideli in serpentem exaltatum, ac sub illo, in
 filium hominis crucifixum, sunt sanati, intuituri sint se, illum ipsum
 se, quem transfixerint.* Et Lutherus l. all. pulcherrime ad
 hunc scopum collimat, quando scribit: *Das Er aber spricht:
 Sie werden mich anschauen/ welche sie gestochen habē/
 ist nicht geredt/ als solten alleine dieselbigen ihn ansehen/die ihn
 gecreuziget haben/ sondern also / man wird sehen / und solches
 wird auch durchs Evangelium aller Welt verkündiget / für ih-
 ren Augen gebildet werden/ wie man mich zerstoehen und zu-
 creuziget hat. Und auffs kürzest ist das die Meinung: Man
 wird mein gedencken durchs Evangelium und im Herken be-
 trachten*

trachten/ wie ich gelitten habe und gestorben bin/dadurch wird
der heilige Geist gegeben werden zur Vergebung der Sünden.
Et hæc sunt, Cives Optimi, quæ festivo hoc tempore, omni
studio meditanda inqve salutarem nostrum convertenda sunt
ulum. Univerſæ Scripturæ S. nucleus & scopus est Jesus Chri-
stus, pro nobis crucifixus & in mortem traditus: Haud ampli-
us hæret in faucibus mortis, sed omnibus ex angustiis libe-
ratus, glorioſe nunc sedet ad dextram Patris sui, introit in re-
gnum suum & nos suæ beatitudinis ac gloriæ conſortes redde-
re cupit enixissime. Eum in finem; adhuc hodie super nos
effundit Spiritum gratiæ & precum, ut oculos tam corporis
quam mentis avocemus à caducis hujus seculi bonis, & appe-
tamus ea, quæ in omnem æternitatem duratura sunt. Varia
quidem sunt & tere innumera, quæ nos in hac vita detentos
misere affligunt, habet domus Davidis in hunc usqve diem
suos adversarios, & habitatores novæ Hierosolymæ singulis
ferme momentis conflantur cum carne sua, cum mundo &
hujus seculi principe, ex qua lucta tot nobis oriuntur incom-
moda, tot molestiæ, ut nil quicquam anxius mens pia expe-
ctet, quam ærumnosæ hujus vitæ cum beata morte commuta-
tionem. Verum erigit nos, nosqve in omnibus hujus vitæ
adversitatibus solatur Spiritus gratiæ & precum, super nos lar-
gissime effusus. Certos hic nos reddit imo certissimos, quod
Dei simus filii per fidem in Dominum nostrum crucifixum,
cont. Rom. VIII. 16. docet nos, quomodo in omnibus necessi-
tatis, quæ vel corpus vel animam afficiunt, ⲙⲓⲛⲓⲛⲓ preces
formare possimus supplices, & plena cordis fiducia, Deum
Patrem vocare nostrum Protectorem, Deum Filium nostrum
Redemptorem, & illum ipsum nostrum compellare possimus
Advocatum atq; Paracletum. Verum unde est, quod in tanta
Spiritus ubertate adeo pauperes sumus, ac si nullus unquam su-
per nos effusus esset Spiritus? Certe haud accusare poterimus
eum, qui hanc nobis dedit promissionem; firma enim stant &
immota, quæ semel ipsius ex ore veracissimo prodire, scrute-
mur

mir itaqve nos ipsos , an causa hujus defectus & inopiæ in nobismet ipsis forte hæreat. Effunditur hodie Spiritus S. non nisi per verbum & Sacramenta, quæ ordinarii sunt canales, per quos sanctissimi hujus Spiritus in nos derivantur virtutes. Veniens ad nos Spiritus, est Spiritus gratiæ ac precum, arguit nos omnium primo de peccato, revocat nos ab hujus mundi illecebris, ducit nos ad Christum, exponit nobis omnes gratiæ divinæ thesauros, invitat nos, ut, abjuratis hujus seculi vanitatibus, unice Christum ac justitiam ipsius esuriamus ac sitiamus, admonet nos, ut vestigiis Domini nostri crucifixi insistamus, crucem nostram patienter feramus, & non in hoc sed futuro seculo gloriam & felicitatem nunquam terminandam quæramus. Num in his obsequium præstamus Spiritui S? Vereor omnino, ne penes nos resideat culpa. Quid itaq; mirum, quod status noster sit miserrimus, quodque nullas vel exiguas Spiritus S. sentiamus virtutes! Verum jam excitant nos divinæ promissiones, torporem excutiunt fervidæ Mystarum conciones, per quas suaviter sese nobis communicare gestit gratiæ & precum Spiritus, adhuc durat *ro iuu*, in quo dispensantur thesauri gratiæ divinæ. Agedum itaqve, removeamus per veram & sinceram pœnitentiam omnia repagula & obstacula, quæ sanctissimi Spiritus operationes in cordibus nostris impedire & remorari possunt, permittamus nos ipsi totos, nosque ab ipso regi & duci patiamur per omnem vitæ nostræ cursum. Tu vero o Sanctissime Spiritus redde nos gratiæ divinæ participes, & effice in nobis, quod tibi gratum & acceptum est, elama in nobis unum Abba post aliud, & superatis omnibus hujus vitæ molestiis, nos introduce in cœlestia gaudia. Tibi sit laus honor & gloria in Seculorum Secula.

P. P. Sub Sigillo Rectoratus, ipsa prima Pentec, feria An. MDCCXVIII.

trachten/ wie ich gelitten habe und gestorben bin/d
der heilige Geist gegeben werden zur Vergebung d
Et hæc sunt, Cives Optimi, quæ festivo hoc tem
studio meditanda inqve salutarem nostrum conve
usum. Universæ Scripturæ S. nucleus & scopus eff
stus, pro nobis crucifixus & in mortem traditus:
pius hæret in faucibus mortis, sed omnibus ex ar
ratus, gloriose nunc sedet ad dextram Patris sui, in
gnum suum & nos suæ beatitudinis ac gloriæ conf
recupit enixissime. Eum in finem; adhuc hodie
effundit Spiritum gratiæ & precum, ut oculos t
quam mentis avocemus à caducis hujus seculi bon
tamus ea, quæ in omnem æternitatem duratura
quidem sunt & tere innumera, quæ nos in hac v
misere affligunt, habet domus Davidis in hunc
suos adversarios, & habitatores novæ Hierosoly
ferme momentis confluantur cum carne sua, cum
hujus seculi principe, ex qua lucta tot nobis oriunt
moda, tot molestiæ, ut nil quicquam anxius me
æt. quam ærumnosæ hujus vitæ cum beata morte
tionem. Verum erigit nos, nosqve in omnibus
adversitatibus solatur Spiritus gratiæ & precum, su
giffime effusus. Certos hic nos reddit imo certif
Dei simus filii per fidem in Dominum nostrum
cont. Rom. VIII. 16. docet nos, quomodo in omni
tatibus, quæ vel corpus vel animam afficiunt,
formare possimus supplices, & plena cordis fide
Patrem vocare nostrum Protectorem, Deum Filium
Redemptorem, & illum ipsum nostrum compella
Advocatum atq; Paracletum. Verum unde est, qu
Spiritus ubertate adeo pauperes sumus, ac si nullus
per nos effusus esset Spiritus? Certe haud accusare
eum, qui hanc nobis dedit promissionem; firma e
immota, quæ semel ipse ex ore veracissimo prod

